

Dni Andreja Kmeť'a

Ako Google určuje dôležitosť webstránok?

Lukáš Lafférs

KM FPV UMB
www.lukaslaffers.com

25. Októbra, 2016

Google Search

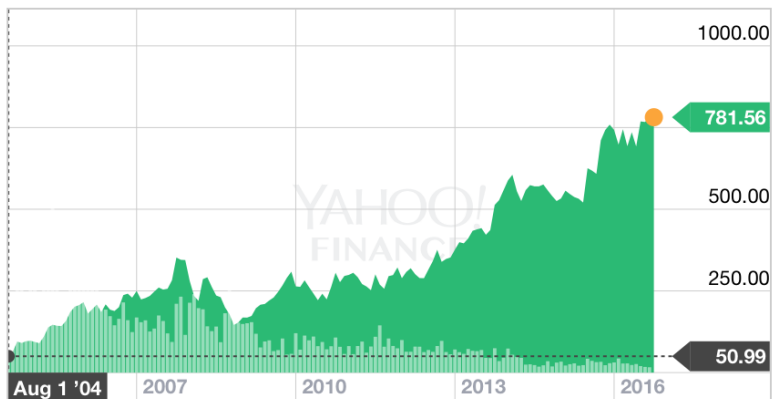
I'm Feeling Lucky

Google.sk offered in: [slovenčina](#)

www.google.com

1D 5D 1M 6M YTD 1Y 2Y 5Y 10Y MAX

[Interactive chart](#)

Akcja GOOG na finance.google.com

Larry Page a Sergey Brin

Larry Page a Sergey Brin

- PhD študenti na Stanfordskej Univerzite
- 1999 - algoritmus PageRank
- patent → \$1,8 mil. → \$336 mil.

Banská Bystrica

[Web](#)[Maps](#)[Images](#)[News](#)[Videos](#)[More ▾](#)[Search tools](#)

About 951,000 results (0.82 seconds)

Banská Bystrica - Wikipedia, the free encyclopedia

https://en.wikipedia.org/wiki/Banská_Bystrica ▾ Wikipedia ▾

The earliest history of **Banská Bystrica** was connected with the exploitation of its abundant deposits of copper (and to a lesser extent of silver, gold, and iron).

[History](#) - [Etymology](#) - [Geography](#) - [Demographics](#)

Images for banska bystrica

[Report images](#)

More images for banska bystrica

Banská Bystrica

www.banskabystrica.sk/ ▾ [Translate this page](#) Banská Bystrica ▾

Oficiálne stránky mesta **Banská Bystrica**, informácie z činnosti samosprávy mesta , vzdelanie, kultúra a šport.

Banská Bystrica EN

eng.banskabystrica.sk/ ▾ [Translate this page](#) Banská Bystrica ▾

Chceme usporiadať stránky podľa dôležitosti.

Ako ?

Čo majú dôležité stránky spoločné?

- Existujú stránky, ktoré na ne odkazujú.

Čo majú dôležité stránky spoločné?

- Existujú stránky, ktoré na ne odkazujú.
- Existuje **veľa** stránok, ktoré na ne odkazujú.

Čo majú dôležité stránky spoločné?

- Existujú stránky, ktoré na ne odkazujú.
- Existuje **veľa** stránok, ktoré na ne odkazujú.
- Existuje veľa **dôležitých** stránok, ktoré na ne odkazujú.

Čo majú dôležité stránky spoločné?

- Existujú stránky, ktoré na ne odkazujú.
- Existuje **veľa** stránok, ktoré na ne odkazujú.
- Existuje veľa **dôležitých** stránok, ktoré na ne odkazujú.

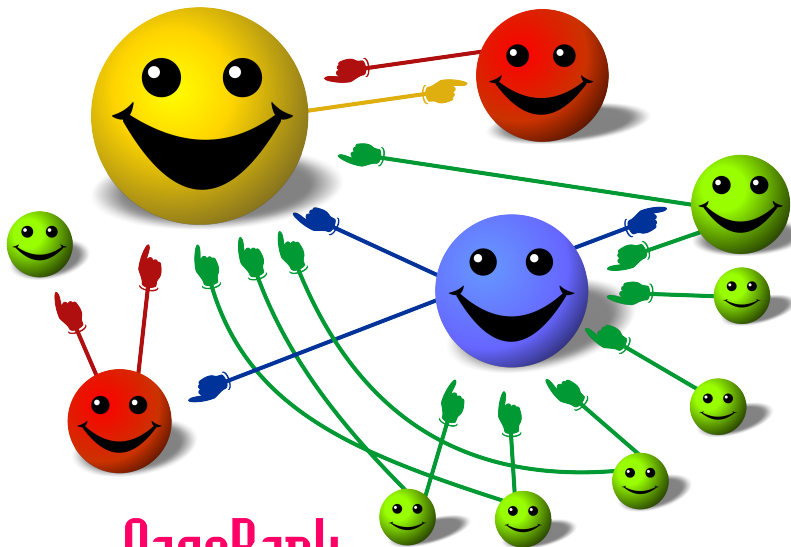
Príklady dôležitých stránok:

- www.wikipedia.org
- www.google.com
- www.twitter.com
- www.facebook.com
- www.nasa.gov
- www.microsoft.com

Príklady menej dôležitých stránok:

- www.akozasaditcibulu.sk
- www.akozasaditcesnak.sk
- www.varimecibulu.sk
- www.varimecviklu.sk
- www.akoneprevaritcviklu.sk
- www.lukaslaoffers.com

Web ako sieť stránok

PageRank

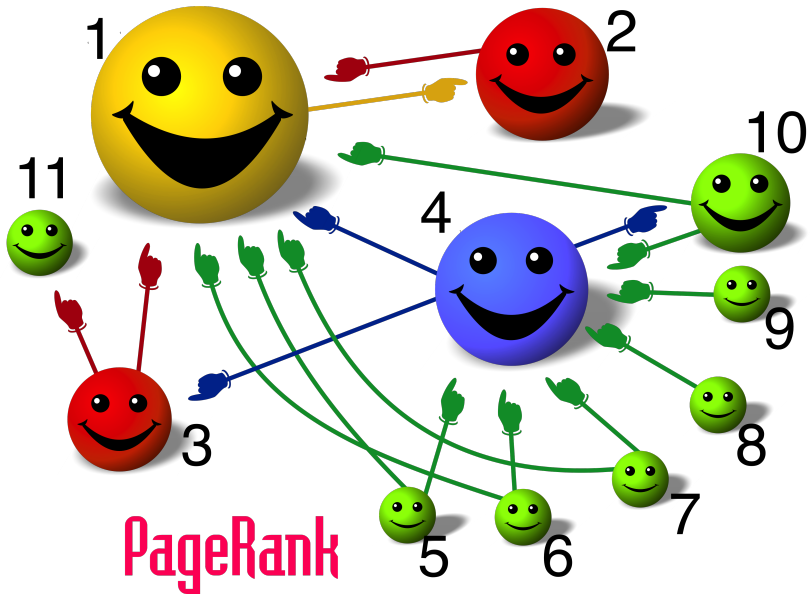
Problém náhodného surfujúceho

Náhodný surfujúci prišiel na nejakú webstránku, čo urobí?

- S pravdepodobnosťou 85% šťukne na náhodný odkaz
- S pravdepodobnosťou 15% zatvorí browser a ide na úplne inú, náhodnú stránku

Náhodný surfujúci si nič nepamätá, len šťuká a šťuká...

Pravdepodobnosti prechodu medzi stránkami

$$M = \begin{pmatrix} 0 & 0.5 & 0 & 0.5 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0.33 & 0 & 0.33 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0.33 \\ 0.5 & 0 & 0 & 0.5 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0.5 & 0 & 0 & 0.5 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0.5 & 0 & 0 & 0.5 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0.5 & 0 & 0 & 0.5 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Zavriem browser a šťuknem na náhodnú stránku

$$N = \begin{pmatrix} 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 \\ 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 \\ 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 \\ 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 \\ 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 \\ 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 \\ 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 \\ 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 \\ 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 \\ 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 & 0.1 \end{pmatrix}$$

Náhodne šŕukajúci surfer

$$0.85M + 0.15N$$

Náhodne š'ukajúci surfer

$$P = \begin{pmatrix} 0.015 & 0.440 & 0.015 & 0.440 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 \\ 0.865 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 \\ 0.865 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 \\ 0.298 & 0.015 & 0.298 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.298 \\ 0.440 & 0.015 & 0.015 & 0.440 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 \\ 0.440 & 0.015 & 0.015 & 0.440 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 \\ 0.440 & 0.015 & 0.015 & 0.440 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 \\ 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.865 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 \\ 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.865 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 \\ 0.440 & 0.015 & 0.015 & 0.440 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 & 0.015 \end{pmatrix}$$

0.85 *

0.15 *

Koľko percent času strávi náhodne šľukajúci surfer na nejakej webstránke?

Čím viacej, tým je stránka dôležitejšia!

Náhodne šľuká, na ktorej stránke bol najviackrát?

alebo

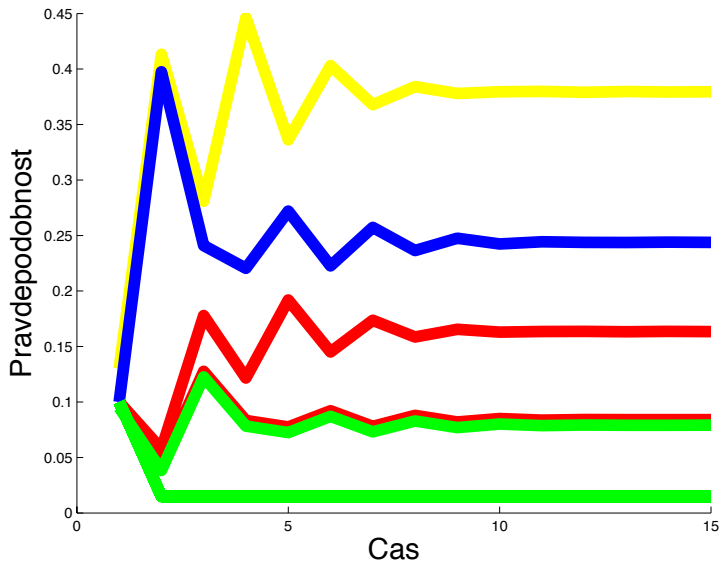
Veľa surfujúcich. Na ktorej stránke ich je najviac?

Na ktorej stránke začnú?

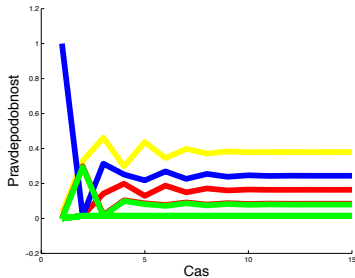
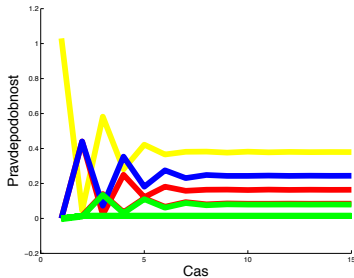
Napr.:

- Na každej stránke rovnako veľa.
- Všetci začnú na tej istej stránke.

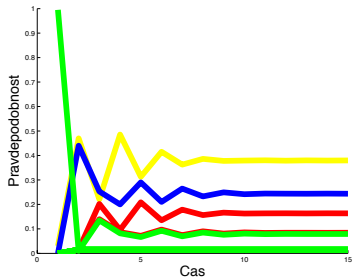
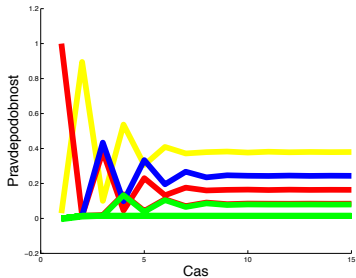
Rozdelím ich spravodlivo

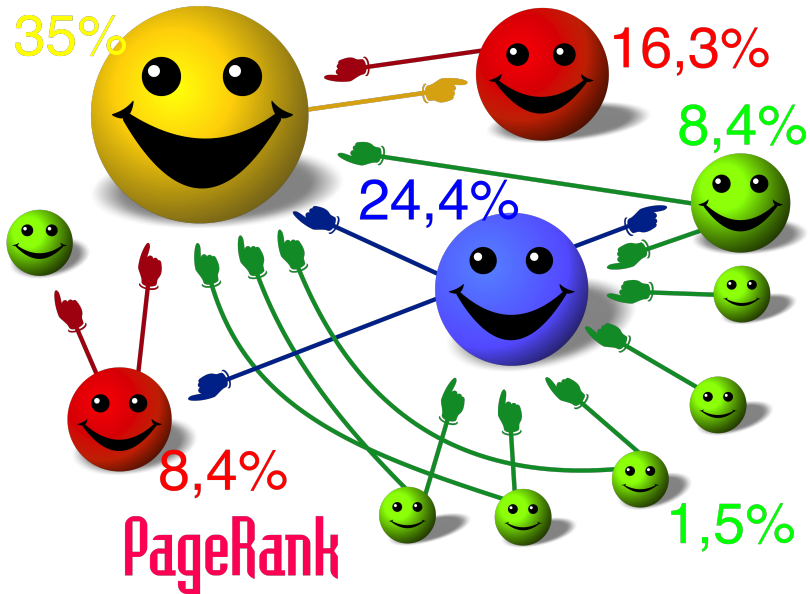

Rozdelím ich nespravodlivo (1)

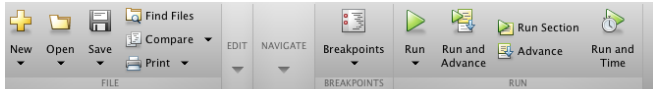
Rozdelím ich nespravodlivo (2)

Nech ich rozdelíme akokoľvek, za nejaký čas to bude vyzerat' vždy rovnako.

Toto rozdelenie sa nazýva **stacionárne**.


```
pagerank.m  x  +
1  % PageRank example
2
3  % zostrojime maticu susednosti
4  clear all
5
6  Susednosti = zeros(10,10);
7  Susednosti(1,2) = 1;
8  Susednosti(1,4) = 1;
9  Susednosti(2,1) = 1;
10 Susednosti(3,1) = 1;
11 Susednosti(4,[1 3 10]) = [1 1 1];
12 Susednosti(5,[1 4]) = [1 1];
13 Susednosti(6,[1 4]) = [1 1];
14 Susednosti(7,[1 4]) = [1 1];
15 Susednosti(8,4) = 1;
16 Susednosti(9,4) = 1;
17 Susednosti(10,[1 4]) = [1 1];
18
19 n = 10;
20
21 MaticaPrechodu =...
22     Susednosti.*...
23     (1./sum(Susednosti)')*...
24     ones(1,n));
25
26 MaticaZmeny = (1/n)*ones(n,1)*ones(1,n);
27
28 pravdZmeny = 0.15;
29
30 M = MaticaZmeny*pravdZmeny + MaticaPrechodu*(1-pravdZmeny);
31
32 MM = M^100;
33
34 stacionarnaDistribucia = MM(1,:);
35
```

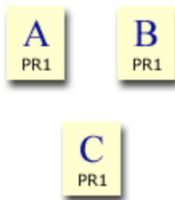
Nie je to až tak jednoduché

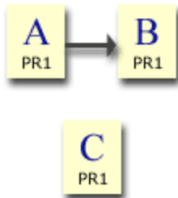
Naš príklad: 10 webstránok

Google: 30 000 000 000 webstránok

Ako vybrať s PageRankom

Máme tri stránky, každú s PR1. Ako majú na seba odkazovať aby sme dosiahli čo najväčší PR?

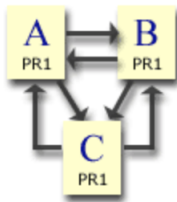

$$PR(A) = 0.15$$

$$PR(B) = 0.28$$

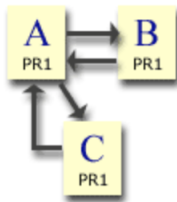
$$PR(B) = 0.15$$

$$PR(A) = 1$$

$$PR(B) = 1$$

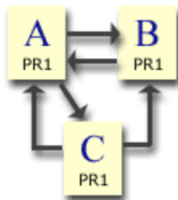
$$PR(C) = 1$$

$$PR(A) = 1.46$$

$$PR(B) = 0.77$$

$$PR(C) = 0.77$$

$$PR(A) = 1.30$$

$$PR(B) = 1$$

$$PR(C) = 0.7$$

- To ako Google usporiadava stránky je v skutočnosti extrémne tajná a cenná informácia
- Ich algoritmus používa niekoľko stoviek typov informácií na to, aby odporučil tú najlepšiu stránku
- Každý rok implementujú okolo 500 zmien a urobia viac ako 20000 experimentov
- TrustRank - dôveryhodnejšie stránky sú dôležitejšie
- Google je dobrý v odhaľovaní toho, kto sa snaží okabátiť PageRank
- Je oveľa ťažšie zvýšiť $PR_7 \rightarrow PR_8$ ako $PR_1 \rightarrow PR_2$

Stacionárne rozdelenie je v prípade Google riešenie veľa rovníc o veľa neznámych.

Znalosťami z algebry však vieme, že hľadáme tzv. **vlastný vektor** a na to poznáme sofistikované spôsoby ako to vyrátať aj pre obrovské množstvo webstránok.

$$\pi = \pi P$$

$$P = \begin{bmatrix} \begin{array}{cc} \text{☀} & \text{☀} \\ \text{☁} & \text{☀} \end{array} & \begin{array}{cc} \text{☀} & \text{☁} \\ \text{☁} & \text{☁} \end{array} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.8 & 0.2 \\ 0.5 & 0.5 \end{bmatrix}$$

$$P = \begin{bmatrix} \begin{array}{c} \text{☀} \text{☀} \\ \text{☁} \text{☀} \end{array} & \begin{array}{c} \text{☀} \text{☁} \\ \text{☁} \text{☁} \end{array} \\ \begin{array}{c} \text{☀} \text{☁} \\ \text{☁} \text{☁} \end{array} & \begin{array}{c} \text{☀} \text{☁} \\ \text{☁} \text{☁} \end{array} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.8 & 0.2 \\ 0.5 & 0.5 \end{bmatrix}$$

Dnes je ☀

Aké počasie bude o polroka?

$$\pi = \pi \begin{bmatrix} \text{☀} & \text{☀} & \text{☀} & \text{☁} \\ \text{☁} & \text{☀} & \text{☁} & \text{☁} \end{bmatrix}$$

$$\pi = [0.714, 0.285]$$

$$Pr(\text{☀}) = 71.4\%$$

$$Pr(\text{☁}) = 28.5\%$$

$$P = \begin{bmatrix} \text{☀} \text{☀} & \text{☀} \text{☁} \\ \text{☁} \text{☀} & \text{☁} \text{☁} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0.5 & 0.5 \end{bmatrix}$$

$$P = \begin{bmatrix} \text{☀️} \text{☀️} & \text{☀️} \text{☁️} \\ \text{☁️} \text{☀️} & \text{☁️} \text{☁️} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0.5 & 0.5 \end{bmatrix}$$

Dnes je ☁️

Aké počasie bude o polroka?

$$P = \begin{bmatrix} \text{☀} \text{☀} & \text{☀} \text{☁} \\ \text{☁} \text{☀} & \text{☁} \text{☁} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0.5 & 0.5 \end{bmatrix}$$

Dnes je ☁

Aké počasie bude o polroka?

$$Pr\left(\text{☀}\right) = 99.999999\dots\%$$

$$Pr\left(\text{☁}\right) = 0.0000\dots1\%$$

Náhodný proces surfujúceho sa volá **Markovov reťazec** s prechodovými pravdepodobnosťami danými tabuľkou P .

- Modelovanie rizikovosti finančných produktov
- Správanie sa dynamiky plynov
- Modelovanie aktivity enzýmov
- Rozoznávanie reči
- Optimalizácia telekomunikačných sietí
- Makroekonomické modelovanie
- Genetika
- Počasie
- Predikovanie víťazstva v bejzbale

- Larry Page a Sergey Brin sa v roku 1996 zaoberali otázkou ako zoradiť webstránky podľa dôležitosti
- Nápad náhodného surfujúceho im umožnil jednoduchú matematickú formuláciu problému
- Na riešenie tohoto problému potom vedeli použiť efektívne algoritmy
- ich myšlienka zmenila spôsob akým dnes vyhľadávame informácie

Ďakujem za pozornosť!